

Gemeenteraad Borger-Odoorn

Ons kenmerk

86851-2025

Behandeld door

M. Viswat

Doorkiesnummer

14 0591

Bijlage

Datum

16 december 2025

Onderwerp

Afdoening toezegging 'Evaluatie verzelfstandiging dorpshuizen'

Geachte leden van de raad,

Met deze brief informeren wij u over de afdoening van de toezegging 'Evaluatie verzelfstandiging dorpshuizen'. Tijdens de oriënterende raadsbijeenkomst van 10 mei 2021 heeft een uitgebreide discussie plaatsgevonden over de veranderde dorpshuisfunctie. Daarbij is een toezegging gedaan die uit twee onderdelen bestaat. Het eerste onderdeel, het opleveren en delen van de blauwdruk, is inmiddels uitgevoerd. Deze blauwdruk is met de raad gedeeld in november 2021 tijdens het overleg van de Commissie Financien. Het tweede onderdeel betreft het onderzoeken of het wenselijk is om de niet-primaire dorpshuistaken binnen de MFA's onder te brengen bij een aparte organisatie. Met deze brief geven wij invulling aan dit openstaande deel van de toezegging.

Tijdens de oriënterende raadsbijeenkomst van 10 mei 2021 is het rapport 'Evaluatie privatisering dorpshuizen' besproken. Op basis daarvan is besloten een onderzoek uit te voeren. Destijds is de Stichting MFA's Borger-Odoorn gevraagd dit onderzoek uit te voeren. Dit bleek niet haalbaar voor de stichting en daarom heeft het college dit onderzoek uiteindelijk extern uitgezet.

Onderzoek 'Toekomst MFA's Gemeente Borger-Odoorn'

Als eerste stap is in 2022 het onderzoek 'Toekomst MFA's Borger-Odoorn' uitgevoerd. De centrale vraag daarbij was:

- Hoe kan flexibel worden omgegaan met het verdwijnen, krimpen of groeien van de huisvestingsbehoefte van sociale huurders in de MFA's?
- Hoe kan de gemeente meer grip krijgen op het efficiënt gebruik van ruimtes en de bijbehorende subsidies?

Het onderzoek heeft geleid tot diverse adviezen die dienen als input voor het vervolgonderzoek naar de organisatorische positionering van niet-primaire taken binnen MFA's.

Vervolgonderzoek

Het vervolgonderzoek, gericht op de vraag of het onderbrengen van niet-primaire dorpshuistaken bij een aparte organisatie wenselijk is, is tot op heden niet uitgevoerd. De belangrijkste reden hiervoor is dat zich diverse ontwikkelingen hebben voorgedaan waardoor het opstarten van dit onderzoek op dit moment niet zinvol wordt geacht.

Veranderde omstandigheden

Sinds 2022 hebben zich ontwikkelingen voorgedaan die directe aandacht vroegen en voorrang hebben gekregen boven het uitvoeren van het vervolgonderzoek. Het gaat om:

- Stichting Dorpshuis Nieuw-Buinen in MFA Noorderbreedte

- Het toenemend ruimtetekort van het primair onderwijs in MFA Het Hunzehuys
- De geplande situering van het primair onderwijs in of rond MFA 't Brughuus
- De oprichting van Stichting MFA 't Brughuus Valthermond en de bijbehorende overname van de exploitatie van MFA 't Brughuus.

Stichting Dorpshuis Nieuw-Buinen - MFA Noorderbreedte

Vanaf 2021 was er sprake van onenigheid binnen het bestuur van Stichting Dorpshuis Nieuw-Buinen wat in 2022 tot een bestuurscrisis heeft geleid. De gemeente heeft veel moeite gedaan om de situatie te de-escaleren en in goede banen te leiden. Dit om zoveel mogelijk onrust in Nieuw-Buinen te voorkomen en te zorgen dat de dorpshuisfunctie voor Nieuw-Buinen behouden zou blijven. Hier is tot najaar 2023 de nodige ambtelijke capaciteit op ingezet.

Ruimtetekort primair onderwijs - MFA Het Hunzehuys

Het tekort aan onderwijsruimte is de afgelopen jaren sterk toegenomen. Er zijn verschillende scenario's opgesteld om dit op te lossen. Dit heeft geleid tot de aankoop van MFA Het Hunzehuys door de gemeente per 15 januari 2026. De implementatie hiervan binnen de gemeentelijke organisatie is gestart en zal ook in 2026 de nodige capaciteit vragen. Hierbij zal ook gekeken worden of verschillende zaken anders en eenvoudiger geregeld kunnen worden. Hierbij valt te denken aan de subsidieverstrekking aan de verschillende gebruikers van MFA 't Hunzehuys.

Situering primair onderwijs - MFA 't Brughuus

Conform het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) zijn de basisscholen in Valthermond aan vervanging toe. De locatiekeuze is gevallen op het terrein rondom MFA 't Brughuus, onder meer vanwege de aanwezige functies zoals sport, logopedie en GGD. In 2026 wordt dit plan verder uitgewerkt in overleg met de betrokken partijen.

Stichting MFA 't Brughuus Valthermond

Na jaren van knelpunten bij Stichting De Afdraai is de exploitatie van 't Brughuus eind 2025 overgenomen door Stichting MFA 't Brughuus Valthermond voor een afgesproken periode van twee jaar. In het derde kwartaal van 2027 wordt beoordeeld of deze stichting de exploitatie structureel kan voortzetten.

Stand van zaken

Door de omvang en impact van de hierboven beschreven ontwikkelingen bij de MFA's, achten wij het op dit moment niet verstandig om het vervolgonderzoek uit te voeren. Eerst is helderheid nodig over:

- De uitwerking van implementatie van MFA Het Hunzehuys binnen de gemeentelijke organisatie;
- De toekomstige huisvesting van het onderwijs in of rond MFA 't Brughuus;
- De structurele borging van de exploitatie van MFA 't Brughuus.

Nadat deze processen verder zijn uitgewerkt, kan worden bepaald of en hoe het vervolgonderzoek moet worden uitgevoerd.

Dorpshuizen in het algemeen

Hoewel deze toezegging betrekking heeft op de dorpshuizen in de MFA's, willen we onze waardering uitspreken voor de inzet van vrijwilligers van alle dorpshuizen in onze gemeente. In navolging van de reacties tijdens de raadsvergadering van 11 december 2025 willen we via onze gebiedscoördinatoren onderzoeken of en op welk vlak er nog nadere ondersteuningsbehoefte is vanuit de dorpshuizen.

Tot slot

Door personele wisselingen en de in deze brief genoemde veranderde omstandigheden heeft de afdoening van deze toezegging lang op zich laten wachten. Onze excuses hiervoor. Een tussentijdse update in de vorm van een brief was hier op zijn plaats geweest.

Wij vertrouwen erop u met deze brief alsnog voldoende te hebben geïnformeerd. Wij beschouwen de toezegging hiermee als afgedaan.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Borger-Odoorn,

de secretaris,

A handwritten signature in black ink, featuring a large, stylized capital 'B' followed by a horizontal line and a small flourish.

E.W. Bennema

de burgemeester,

A handwritten signature in black ink, featuring a large, stylized capital 'J' followed by a horizontal line and a small flourish.

mr. J. Seton